

Tweede Kamer der Staten-Generaal

T.a.v. de leden van de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Postbus 200017

2500 EA Den Haag

datum	24 mei 2024
onderwerp	Inbreng Berséba, RefSVO, VGS en VBSO ten behoeve van het commissiedebat Passend onderwijs d.d. 29 mei 2024

Geachte leden van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

De landelijke samenwerkingsverbanden passend onderwijs [Berséba](#) en [RefSVO](#) en de profielorganisaties voor het christelijk-reformatoerisch onderwijs [VGS](#) en [VBSO](#) leveren via deze brief hun inbreng ten aanzien van het commissiedebat over passend onderwijs van D.V. 29 mei 2024. We focussen ons met name op de brief Passend onderwijs: blijven bouwen aan de basis op orde.¹ We waarderen de inzet die gedaan wordt op dit thema en hebben daarbij nog een aantal aandachtspunten.

- De brief van 10 mei jl. gaat uit van zeven prioriteiten en drie aanvullende thema's. De lijn van de prioriteiten en de aanvullende thema's kunnen we onderschrijven. In eerdere evaluaties hebben we onze reactie daarop gegeven en onze visie op de verbeteraanpak passend onderwijs gedeeld (zie daarvoor de bijlage).
- In de brief wordt de versterking van de positie en het ondersteunen van ouders en leerlingen genoemd als eerste prioriteit. Daar zijn we, evenals het met algemene stemmen aangenomen wetsvoorstel, blij mee. We vermelden graag dat dat op onze scholen ook vorm krijgt. Ouders en leerlingen worden goed betrokken bij het bepalen van de ondersteuning. Dat heeft merkbaar meerwaarde. Wij hebben daartoe ook een ouder- en jeugdsteunpunt ingericht. Hoewel daar zeer weinig gebruik van wordt gemaakt, biedt het de ouders en leerlingen de mogelijkheid om laagdrempelig advies te vragen of door te praten over vragen rondom passend onderwijs.
- De ambitie wordt uitgesproken om toe te werken naar inclusief onderwijs. Binnen onze landelijke samenwerkingsverbanden passend onderwijs gaan we ver in het bieden van inclusief onderwijs. Uiteraard brengt dat ook uitdagingen met zich mee, bijvoorbeeld voor samenwerking tussen cluster 3 leerlingen en regulier onderwijs.
- Een belangrijk component van inclusief onderwijs is passende huisvesting. Inclusief onderwijs vraagt een ander gebruik van een schoolgebouw en daarmee een andere vierkante meternorm. Onze ervaring is dat met name gemeenten die omslag naar inclusieve onderwijshuisvesting nog niet (volledig) hebben gemaakt. Het is dus wat ons betreft zaak om in de richting van de VNG en in overleg met de gemeenten de relevantie en de noodzaak voor passende huisvesting inzake passend onderwijs aan te geven.
- Op verschillende plekken worden er in samenwerking met expertisecentra bovenscholse hoogbegaafdheidsvoorzieningen getroffen. Berséba stimuleert en ondersteunt dit soort voorzieningen. De scholen die aangesloten zijn bij RefSVO hebben intern fulltime voorzieningen voor hoogbegaafdheid. Desalniettemin vraagt dit ook om een gedegen visievorming aangaande het inclusieve karakter van het onderwijs. In de eerste plaats omdat we van mening zijn dat de

¹ Kamerstuk II 2023/24, 31497, nr. 475

school primair verantwoordelijk is voor de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen, maar in de tweede plaats ook voor het welslagen van de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen naar participatie in een diverse samenleving. De realiteit van die samenleving en wat dat van leerlingen vraagt, moeten we onder ogen blijven zien. Eenzijdig focussen op de individuele ondersteuningsbehoefte van een leerling doet geen recht aan uiteindelijke participatie in de samenleving. We moeten ons richten op participatie van een leerling in de groep en wat daar voor nodig is. We sluiten ons aan bij de oproep² van Bert Wiene om niet eenzijdig te focussen op de individuele leerling, maar ook de vraag te stellen hoe de context een bijdrage kan leveren.

- De kwaliteit van inclusiever onderwijs staat onder druk door het aanhoudende lerarentekort. Naast de behartigenswaardige inspanningen op het eerste aanvullende thema *Toerusting en ondersteuning van leraren* zien we ook kansen in het 'ontschotten' van de domeinen onderwijs en jeugdzorg. Daardoor kunnen met name de ondersteunende functies worden ingezet om expertise in te brengen en specialistische ondersteuning te bieden. We kijken dan ook uit naar de evaluatie van de Onderwijszorgarrangementen. We zien dat onderwijs en zorg dichter naar elkaar toegroeien, maar er blijft werk aan de winkel. Het blijven nog teveel aparte werelden. Mogelijkheden zitten nu nog vaak in een pilotfase. Onze oproep is om daar structureel werk van te maken in wet- en regelgeving.
- De subsidies voor bijvoorbeeld de brugfunctionaris, maar ook de hoogbegaafdheidsvoorzieningen hebben een tijdelijk karakter en worden beperkt toegewezen. Dat werkt enerzijds stimulerend, maar zorgt er ook voor dat een structurele en algemeen toegankelijke borging mist. Onze oproep is om dit in de structurele bekostiging op te nemen en voor alle scholen toegankelijk te maken.
- De landelijke norm voor de basisondersteuning is een langer lopend proces. We staan daar positief tegenover. Onze samenwerkingsverbanden bieden een brede ondersteuning aan en bezinnen ons ook voortdurend op de breedte van de basisondersteuning en de uitwerking daarvan. In de brief over passend onderwijs lezen we op pagina 5 dat Ouders&Onderwijs en de AOb betrokken zijn bij de totstandkoming daarvan. Onze oproep zou zijn om daar ook de samenwerkingsverbanden en inhoudelijk experts bij te betrekken.

Tot slot benadrukken we het belang van een passende plek voor ieder kind om te leren en te ontwikkelen. Met bovenstaande punten hopen we daar een bijdrage aan te leveren. Wij zijn tot een nadere toelichting graag bereid.

Met vriendelijke groet,

André Verwijs
Bestuurder Berséba
Tel: 06-38188918

Johan Flier
Bestuurder RefSVO
Tel: 06-17458687

Pieter Moens
Bestuurder VGS
Tel: 06-30585500

Arno Bronkhorst
Bestuurder VBso
Tel: 06-26974027

a.j.verwijs@berseba.nl

jflier@refsvo.nl

p.moens@vgs.nl

arbronkhorst@vbso.nu

Bijlage:

Passend onderwijs – evaluatie – statements Berséba 2020

² Onder andere in zijn boek *Van individueel naar inclusief onderwijs, Pleidooi voor minder labelen en meer aandacht voor de kracht van onderwijs*.